1. Fıkıh Açısından Aile

1.1. İslam'ın Aile Kurumuna Verdiği Önem

Aile; kan bağına dayanan, anne-baba ile çocuklardan oluşan ve toplumun en küçük birimini meydana getiren kurumudur. Aile; insanın içinde doğduğu, büyüdüğü, ilk eğitimini aldığı ve hayata katıldığı en küçük sosyal gruptur. Millî ve manevi değerlerin nesilden nesile aktarılmasını sağlayan, çocuğun terbiyesinde en önemli ve en yakın çevreyi oluşturan kurum ailedir. Aile, geçmişle gelecek arasında köprü kurarak bireyin, toplumun tarihî ve kültürel değerleri ile bütünleşmesinde adeta bir çimento vazifesi görmektedir.

Ailenin temel amacı, insan soyunun devamını sağlamak, topluma faydalı ve sağlıklı nesiller yetiştirmektir. İnsanın doğuşu, yetişmesi, olgunlaşması ve sağlıklı nesillerin devamı aile kurumu ile olmaktadır. Bu nedenle; "Aile toplumun temelidir." denilmiştir. Bir toplumda aile ne kadar sağlam olursa toplum da o kadar sağlam olur.

Tarihten günümüze aile kurumunun olmadığı bir toplum yoktur. Bundan dolayı aile kurumunun yerine başka bir kurumu koymak mümkün değildir. Yaratılışı itibarıyla yalnız başına yaşayamayan insan, aile ortamının sıcaklığında terbiye edilmekte; millî, dini ve insani şahsiyetini bu kurumda kazanmaktadır. "Aile terbiyesi", "aile görgüsü", aile şerefi" gibi konuşma dilinde sık kullandığımız kalıplar, ailenin bu önemli işlevini dile getirmektedir.

Ailenin temelleri Âdem (as) ile Havva'nın kurmuş olduğu yuva ile atılmıştır. Kur'an bu gerçeği şöyle ifade etmektedir: **"Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan ve ondan da eşini yaratan; ikisinden birçok erkek ve kadın (meydana getirip yeryüzüne) yayan Rabbinize karşı gelmekten sakının. Kendisi adına birbirinizden dilekte bulunduğunuz Allah'a karşı gelmekten ve akrabalık bağlarını koparmaktan sakının. Şüphesiz Allah, üzerinizde bir gözetleyicidir."**[1]

İslam, toplumsal hayatın istikrarlı bir şekilde devam etmesi için aile kurumunun ilk adımı olan evliliği teşvik etmiş,[2] "Temiz ve huzurlu bir toplum, sağlıklı ve temiz nesillerden oluşur." ilkesini benimse-

1 Nisa suresi, 1. ayet.
2 Islam'da evliliğin teşviki ile ilgili ayet ve hadislere örnek olarak bk. Nisa, 2/3; Nur, 24/32; Buhârî, "Savm", 10; "Nikâh", 2,3; Müslim, "Nikâh", 1,3; Ebu Dâvûd, "Nikâh",1; Tirmizî, "Nikâh", 1; Nesâî, "Nikâh", 3, "Sıyâm", 43; İbn Mâce, "Nikâh", 1.W